

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

05.09.2023

Lēmums Nr. 4-02/69/2023
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja :

Ropažu novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000067986, juridiskā adrese: Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts, Ropažu novads, LV-2130, e-pasts: novada.dome@ropazi.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Ropažu novada plūdu riska un meliorācijas sistēmu tematiskais plānojums (turpmāk – Tematiskais plānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Izstrādātājas 2023. gada 11. augusta vēstule Nr. 4.2-2/1597 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu Ropažu novada plūdu riska un meliorācijas sistēmu tematiskajam plānojumam*”, iesniegums “*iesniegums Ropažu novada plūdu riska un meliorācijas sistēmu tematiskā plānojuma izstrādei*” (turpmāk – Iesniegums), Ropažu novada domes 2023. gada 22. marta lēmums Nr. 2132 (prot. Nr. 63/2023, 16. §) “*Par Ropažu novada plūdu riska un meliorācijas sistēmu tematiskā plānojuma izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Lēmums), Darba uzdevums “*Darba uzdevums Ropažu novada plūdu riska un meliorācijas sistēmu tematiskā plānojuma izstrādei*” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2023. gada 28. aprīļa vēstule Nr. 11.2/AP/5336/2023 “*Nosacījumi tematiskā plānojuma izstrādei Ropažu novadā*”, Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP administrācija) 2023. gada 17. jūlija vēstule Nr. 4.8/4454/2023-N “*Par viedokļa sniegšanu Ropažu novada plūdu riska un meliorācijas sistēmu tematiskā plānojuma SIVN procedūras nepieciešamību*” un Veselības inspekcijas 2023. gada 14. jūlija vēstule Nr. 2.4.-2./5820 “*Par viedokļa sniegšanu par SIVN procedūras nepieciešamību*”.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Tematiskajam plānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo Tematiskā plānojuma ietvaros, ņemot vērā Ministru kabineta 2008. gada 3. jūnija noteikumu Nr. 406 “*Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 406) prasības un izmantojot Ropažu novada pašvaldībā pieejamos pētījumus, tiks noteiktas applūstošās teritorijas, plūdu riska teritorijas un attēlota informācija par esošajām meliorācijas sistēmām. Vides pārskatā nebūs iespējams vērtēt

alternatīvas, jo tiks attēlota jau esošā situācija un sniegti priekšlikumi / vadlīnijas jaunajam Ropažu novada teritorijas plānojumam.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmi uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam¹ (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2023. gada 11. augustā Birojā saņemta Izstrādātājas 2023. gada 11. augusta vēstule Nr. 4.2–2/1597 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu Ropažu novada plūdu riska un meliorācijas sistēmu tematiskajam plānojumam*” un Iesniegums², ar kuru paziņots, ka ir uzsākta Tematiskā plānojuma izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
  - 2.1. Tematisko plānojumu plānots izstrādāt saskaņā ar Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022. – 2038. gadam³ un Ropažu novada attīstības programmu 2021. – 2028. gadam⁴.
  - 2.2. Tematiskā plānojuma izstrādes mērķis ir iegūt informāciju (grafiskā veidā un teksta formātā) par plūdu riska un applūstošajām teritorijām, maksimālajiem, vidējiem un minimālajiem ūdens līmeņiem Ropažu novada nozīmīgākajām virszemes ūdenstilpēm un ūdenstecēm un sagatavot vadlīnijas teritorijas plānojuma izstrādei. Apkopot informāciju par Ropažu novadā esošajām meliorācijas sistēmām (grafiskā veidā un teksta formātā), sniegt priekšlikumus meliorācijas sistēmu nozīmes noteikšanā un sagatavot vadlīnijas teritorijas plānojuma izstrādei.
  - 2.3. Ropažu novada teritorijā lielākās ūdensteces ir Lielā Jugla, Mazā Jugla, Tumšupe, Krievupe, Straujupīte, Pietēnupe, Juglas kanāls, savukārt lielākās ūdenstilpes ir Lielais Baltezers, Langstiņu ezers, Mašēnu ezers. Šobrīd spēkā esošajā Garkalnes pagasta teritorijas plānojumā, Stopiņu pagasta teritorijas plānojumā un Ropažu pagasta teritorijas plānojumā⁵ ir attēlotas applūstošās teritorijas Lielajam Baltezeram, Mašēnu ezeram, Krievupei, Tumšupei, Lielajai Juglai, Mazajai Juglai, izmantotās metodes un izmantotie pamatdati applūstošo teritoriju noteikšanā pagastos ir atšķirīgi. Applūstošo teritoriju un plūdu riska teritoriju noteikšanā ir jāievēro Noteikumi Nr. 406 un šīs teritorijas var noteikt

¹ Likuma 6. panta pirmā daļa.

² Birojā reģistrēts ar reģistrācijas Nr. 4–01/1984.

³ Apstiprināta ar Ropažu novada pašvaldības domes 2022. gada 21. decembra sēdes lēmumu Nr. 1877 (prot. Nr. 55/2022, 49. §) “*Par Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022. – 2038. gadam apstiprināšanu un Attīstības programmas 2022. – 2028.gadam*”. Pieejams: https://geolattvija.lv/geo/tapis#document_26170 (skatīts 04.09.2023.).

⁴ Apstiprināta ar Ropažu novada pašvaldības domes 2022. gada 21. decembra sēdes lēmumu Nr. 1877 (prot. Nr. 55/2022, 49. §) “*Par Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022. – 2038. gadam apstiprināšanu un Attīstības programmas 2022. – 2028.gadam*”. Pieejams: https://geolattvija.lv/geo/tapis#document_26173 (skatīts 04.09.2023.).

⁵ 2021. gada 1. jūlijā stājās spēkā Administratīvi teritoriālā reforma ar jaunu teritoriālo iedalījumu, kuras rezultātā tika izveidots Ropažu novads ar administratīvo centru Ulbrokā, apvienojot Stopiņu novadu, Ropažu novadu, Garkalnes novadu un Vangažu pilsētu.

- konkrētu jomu speciālisti. Ropažu novada pašvaldības administrācijā šāda veida speciālistu nav.
- 2.4. Ropažu novada teritorijā atrodas vairāki valsts nozīmes ūdensnoteku posmi. Dabiskajām ūdenstecēm ir noteikti upju sateces baseini. Stopiņu pagastā atrodas valsts nozīmes meliorācijas sistēma – Mazās Juglas polderis. Lielā daļā no Ropažu novadā esošajām teritorijām ir ierīkotas meliorācijas sistēmas. Ropažu novadā esošās meliorācijas sistēmas un regulētās ūdensnotekas ir attēlotas visos pagasta teritorijas plānojumos un Inčukalna novada teritorijas plānojumā (Vangažu pilsētai). Dabā esošās meliorācijas sistēmas nav apsektas, nav novērtēts to faktiskais stāvoklis, nav veikts meliorācijas sistēmu nozīmīguma (izņemot valsts nozīmes) izvērtējums (pašvaldības meliorācijas sistēma, pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēma, koplietošanas meliorācijas sistēma, viena īpašuma meliorācijas sistēma).
  - 2.5. Tematiskā plānojuma izstrādes gaitā iegūtā informācija un vadlīnijas plānots izmantot jaunā Ropažu novada teritorijas plānojuma izstrādē, nosakot ciemu robežas, konkrētu zemes vienību funkcionālo zonējumu un konkrētas prasības Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (turpmāk – TIAN).
  - 2.6. Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” iekļauto informāciju Ropažu novadā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT), tostarp *Natura 2000* teritorijas: dabas liegumi “*Lielie Kangari*”, “*Garkalnes meži*” un “*Lielā Baltežera salas*”, kā arī dabas pieminekļi – dižkoki un dižakmeņi. Tāpat novadā atrodas dažādas dabas resursu aizsargjoslas, mikroliegumi, īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamo sugu atradnes. Tematiskais plānojums tiks izstrādāts ievērojot saistošās normatīvās prasības un neparedzēs tādas darbības, kas varētu ietekmēt Ropažu novadā esošās ĪADT, īpaši aizsargājamus biotopus un īpaši aizsargājamo sugu atradnes novada teritorijā.
3. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar Dienestu, Veselības inspekciju un DAP administrāciju. Iesniegumam pievienotas:
    - 3.1. Dienesta 2023. gada 28. aprīļa vēstule Nr. 11.2/AP/5336/2023 “*Nosacījumi tematiskā plānojuma izstrādei Ropažu novadā*”. Dienesta ieskatā plānošanas dokumentam ir jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo plūdu risku teritorijām attīstības plānošanas dokumenta īstenošanā var būt būtiska ietekme uz vidi un cilvēku veselību, jo salīdzinoši blīvi apdzīvotas novada teritorijas atrodas nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijās, Tematiskajā plānojumā plānotie vai neparedzētie pasākumi var tās būtiski ietekmēt, t.sk. virszemes ūdeņu kvalitāti. Dienests izvirzījis prasības Tematiskā plānojuma izstrādei:
      - 3.1.1. Tematiskā plānojuma risinājumus izvērtēt Rīgas plānošanas reģiona un Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju kontekstā un nodrošināt atbilstību tām, t.sk. telpiskās attīstības vadlīnijām.
      - 3.1.2. Uzrādīt virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas un applūstošās teritorijas saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 7. pantā un Noteikumos Nr. 406 noteikto, ievērot saimnieciskās darbības aprobežojumus tajās atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām, t.sk. par dambju būvniecību.
      - 3.1.3. Piesaistot ģeologu, izmantojot vēsturiskos topogrāfiskos datus, ortofoto kartes, ģeotehnisko izpēšu datus u.c., identificēt pretlikumīgi uzbūvētas teritorijas (tādas, kas neatbilst Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punktam) virszemes

ūdensobjektu applūstošajās teritorijās (piemēram, Lielā Baltezera, Mašēnu ezera krastos u.c.) un uzrādīt tās Grafiskās daļas kartēs.

- 3.1.4. Tematiskajā plānojumā, vadoties no VSIA “*Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) publicētajiem datiem⁶, attēlot informāciju arī par vidējas varbūtības (1 %) un mazas varbūtības (0,5 %) plūdu riska teritorijām.
  - 3.1.5. Tematiskajā plānojumā ņemt vērā Daugavas un Gaujas upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu un plūdu riska pārvaldības plānu 2022. – 2027. gadam prasības, izvirzītos mērķus un pasākumus.
  - 3.1.6. Tematiskajā plānojumā izvirzīt atbilstošas vadlīnijas teritorijas plānošanai un projektēšanai.
  - 3.2. DAP administrācijas 2023. gada 17. jūlija vēstule Nr. 4.8/4454/2023–N “*Par viedokļa sniegšanu Ropažu novada plūdu riska un meliorācijas sistēmu tematiskā plānojuma SIVN procedūras nepieciešamību*”. DAP administrācija sniegusi informāciju, ka saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” iekļauto informāciju Ropažu novadā atrodas vairākas ĪADT: dabas liegumi “*Lielie Kangari*”, “*Garkalnes meži*”, “*Buļļezers*” un “*Lielā Baltezera salas*”, kā arī dabas pieminekļi – dižkoki un dižakmeņi. Teritorijā konstatēti dažādi Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes, tai skaitā tādas sugas un biotopu veidi, kas ir īpaši jutīgi uz hidroloģiskā režīma izmaiņām, piemēram, *Aktīvi augstie purvi 7110**, *Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju 3150*, *Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži) 91E0**, *Palieņu zālāji 6450*, jumstiņu gladiola *Gladiolus imbricatus L.*, purva tilbīte *Tringa glareola* u.c. DAP administrācijas vērtējumā plānošanas dokumentam nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu, lai novērtētu lauksaimniecības un meža zemju meliorācijas sistēmu izbūves vai pārbūves radīto ietekmi uz īpaši aizsargājamiem biotopiem un sugām, kas atkarīgi no mitruma režīma. DAP administrācija atzīmējusi: “*vairāku īpaši aizsargājamo biotopu pastāvēšanas priekšnosacījums ir atbilstošs mitruma režīms, tā izmaiņas var negatīvi ietekmēt biotopa kvalitāti un pastāvēšanu ilgtermiņā*”.
  - 3.3. Veselības inspekcijas 2023. gada 14. jūlija vēstule Nr. 2.4.–2./5820 “*Par viedokļa sniegšanu par SIVN procedūras nepieciešamību*”. Veselības inspekcijas ieskatā Tematiskajam plānojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.
4. Darba uzdevumā izvirzītas prasības Tematiskā plānojuma izstrādei, tostarp:
- 4.1. Precizēt applūstošās teritorijas (applūduma atkārtosšanās biežums ir vismaz reizi desmit gados (ar 10 % applūduma varbūtību), maksimāli izmantojot informāciju, kas norādītas spēkā esošajos teritorijas plānojumos (iepriekš veikti pētījumi) un LVĢMC hidroloģisko novērojumu datus vai hidroloģiskos aprēķinus, ņemot vērā Noteikumus Nr. 406. Papildus precizējumiem izmantot dabā konstatējamās applūstošo teritoriju pazīmes (mitrumu mīloši augi, augsnes pārmitrināšanās u.c.).
  - 4.2. Applūstošās teritorijas attēlot grafiski.
  - 4.3. Noteikt plūdu riska teritorijas (applūduma atkārtosšanās biežums ir vismaz reizi simts gados (ar 1 % applūduma varbūtību)), izmantojot LVĢMC hidroloģiskos datus vai izmantojot hidroloģiskos aprēķinus.
  - 4.4. Plūdu risku teritorijas attēlot grafiski.

⁶ Pieejams: <https://videscentrs.lvgmc.lv/iebuve/vets/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>.

- 4.5. Noteikt minimālo, vidējo un maksimālo ūdenslīmeni Lielajam Baltezeram, Langstiņu ezeram, Mašēnu ezeram un Sunīšu ezeram.
  - 4.6. Sagatavot vadlīnijas applūstošo teritoriju un plūdu riska teritoriju izmantošanai un esošās apbūves aizsardzībai, īstenojot pretplūdu pasākumus.
  - 4.7. Izstrādāt meliorācijas sistēmu plānu (grafiski norādot meliorācijas sistēmu nozīmi un attēlojot esošās meliorācijas sistēmas) un attēlot teritorijas, kuru apbūvei īstenojami kompleksi meliorācijas pasākumi, kā arī noteikt prioritārās pašvaldības nozīmes ūdensteces.
  - 4.8. Sagatavot vadlīnijas meliorēto teritoriju izmantošanai un nosacījumus teritorijām, kur īstenojami kompleksi meliorācijas pasākumi.
5. Tematiskais plānojums⁷ nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams kā obligāts, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres, tādējādi jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu, tostarp plānošanas dokumentā iekļautajiem vides problēmu risinājumiem un to ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētajam Tematiskajam plānojumam Stratēģiskais novērtējums ir piemērojams:
- 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c.. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
  - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, ko apstiprina vietējā pašvaldība, kas saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
  - 5.3. Birojs konstatē, ka ar Tematisko plānojumu tiks izvērtētas pašvaldības teritorijā esošās / iespējamās plūdu riska teritorijas un atbilstoši Lēmumam Tematiskā plānojuma izstrādes gaitā iegūtā informācija un vadlīnijas plānots izmantot jaunā Ropažu novada teritorijas plānojuma izstrādē, nosakot ciemu robežas, konkrētu zemes vienību funkcionālo zonējumu un konkrētas prasības TIAN. Līdz ar to Birojs konstatē, ka konkrētais plānošanas dokuments var radīt priekšnoteikumus būtiskām izmaiņām teritoriju

---

⁷ Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 1. panta piekto daļu “*tematiskais plānojums ir teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā atbilstoši plānošanas līmenim risināti specifiski jautājumi, kas saistīti ar atsevišķu nozaru attīstību vai specifisku tematu (piemēram, inženiertīklu izvietojums, ainaviski vērtīgas teritorijas un riska teritorijas)*”.

turpmākajā izmantošanā salīdzinājumā ar to, kādas tās noteiktas spēkā esošajos novada teritorijas plāņos (Likuma 23.² panta 1. punkts).

- 5.4. Tāpat jāņem vērā novada specifiku, ka salīdzinoši blīvi apdzīvotas novada teritorijas atrodas nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijās, savukārt, kā to jau norādījis Dienests, Tematiskajā plāņos vai neparedzētie pasākumi var tās būtiski ietekmēt, tostarp ietekmējot arī virszemes ūdeņu kvalitāti. Vienlaikus atbilstoši Darba uzdevumam ar Tematisko plāņos ir paredzēts sagatavot vadlīnijas applūstošo teritoriju un plūdu riska teritoriju izmantošanai un esošās apbūves aizsardzībai, īstenojot pretplūdu pasākumus. Tādējādi Birojs secina, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi tiek radīti priekšnoteikumi arī jaunu Likuma 2. pielikumā minēto darbību īstenošanai, t.i., Likuma 2. pielikuma 10. punkta 16. apakšpunktā noteiktos pasākumus: *dambju, molu un citu būvju būvniecība plūdu novēršanai*. Tādēļ šajā gadījumā plānošanas dokuments pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.
- 5.5. Tāpat konstatējams, ka Tematiskais plāņos atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams saistībā ar ietekmi uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas (*Natura 2000*) teritorijām. Šai jomā kompetentā iestāde – DAP norādījusi, ka ar Tematiskā plāņos ietvertajiem pasākumiem negatīva ietekme būtu sagaidāma attiecībā uz novada teritorijā konstatētajiem Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamiem biotopiem un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm, tostarp tiem, kas ir īpaši jutīgi uz hidroloģiskā režīma izmaiņām (skatīt 3.2. punktu).
- 5.6. Atbilstoši Lēmumam, izstrādājot jauno Ropažu novada teritorijas plāņos, tiks ņemts vērā Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 75. punktā noteiktais⁸, ņemti vērā Noteikumu Nr. 240 9.4. nodaļas nosacījumi par grāvjiem, ūdensnotekām un mākslīgajām ūdenskrātuvēm, kā arī 212. punkta un 217. punkta nosacījumi attiecībā uz plūdu riska teritorijām.
- 5.7. Vērtējot minētos nosacījumus, ir konstatējams gan tas, ka Tematisko plāņos izstrādā pašvaldība un šādu plānošanas dokumentu izstrādi paredz Noteikumi Nr. 240, gan tas, ka Tematiskais plāņos tiek izstrādāts ūdens resursu apsaimniekošanas jomā un iespējamās ietekmes teritorijā ir Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*), kā arī tas, ka iespējamās ietekmes teritorijā plānošanas dokuments ietver arī pamatnosacījumus Likuma 2. pielikuma darbību īstenošanai. Tāpat, vērtējot Tematiskā plāna būtību, tai skaitā to, cik lielā mērā tajā ietverti priekšnoteikumi Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, cik lielā mērā tie varētu ietekmēt plānošanas dokumentus citos plānošanas līmeņos, tajos iekļaujamās nosacījumus u.c. aspektus, Birojs konstatē, ka Tematiskā plāņos īstenošana iespējami saistīta ar būtisku ietekmi uz vidi (Likuma 4. panta trešā daļa un 23.² panta 1. punkta “a”. – “e”. apakšpunkts).
6. Ņemot vērā iepriekš norādīto, Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Veicot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. novada teritorijā reģistrētajām dabas vērtībām, sniedzot risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi

---

⁸ Atbilstoši Noteikumu Nr. 240 75. punktā noteiktajam: “*Teritorijas plāņos un lokālplāņos nosaka izmantošanas veidu ierobežojumus ūdenstilpēs un ūdenstecēs, kas noteiktas par riska ūdensobjektiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem par riska ūdensobjektiem*”.

novērsšanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novērsšanu. Plānošanas dokumentā paredzētās darbības jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, tai skaitā, sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt konkrētus jaunus plānošanas dokumenta risinājumus, t.sk. iespēju robežās ar teritoriālu piesaisti, kā arī, izstrādājot vides pārskatu ir jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais *“izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi”*.

7. Vienlaikus Birojs vēš uzmanību, ka pašvaldībai kontekstā ar applūstošajām teritorijām ir jāņem vērā turpmāk norādītais, ka periodiski applūstošās teritorijas veic nozīmīgu uzdevumu vides aizsardzības mērķim, t.sk. pilda plūdu negatīvo seku novērsšanas funkciju. Tādēļ Aizsargjoslu likumā ir noteikts šādu teritoriju apbūves aizliegums. Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkts paredz, ka virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu applūstošajās teritorijās aizliegts veikt teritorijas uzbēršanu, būvēt ēkas un būves, arī aizsargdambjus (tādējādi padarot teritorijas apbūvējamas). Kā vienus no izņēmumiem Aizsargjoslu likuma 37. pants paredz esošas apbūves aizsardzību, tomēr jāņem vērā, ka Aizsargjoslu likuma 7. pantā nostiprinātā mērķa ietvarā šāds izņēmums ir tulkojams pēc iespējas šauri. Kā to atzinusi arī Satversmes tiesa ar 2007. gada 8. februāra spriedumu lietā 2006-09-03, vērtējot jautājumu par applūstošo teritoriju pārveidošanu ar mērķi veikt apbūvi, *“norma neliedz veikt applūstošas teritorijas uzbēršanu vai aizsargbūvju celtniecību nolūkā aizsargāt no plūdiem ēkas un būves, kas tur atradās pirms šīs normas spēkā stāšanās. Šajā gadījumā atļaujas teritorijas uzbēršanai vai aizsargbūvju celšanai izsniedzamas tādā veidā, lai minētās darbības pēc iespējas mazāk pārveidotu applūstošās teritorijas”*. Biroja ieskatā, izstrādājot plānošanas dokumentu, kā arī plānojot novada teritoriju turpmāko attīstību, nepieciešams izvērtēt, vai apbūves iespējamība applūstošajās teritorijās netiek paredzēta apjomā, kas pārsniedz Satversmes tiesas norādīto nosacījumu. No Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta izriet, ka applūstošajās teritorijās noteiktu objektu būvniecība izņēmuma kārtā var tikt veikta esošu būvju aizsardzībai, tomēr šāds izņēmums nevar kalpot mērķim padarīt iecerētās apbūves teritorijas par neapplūstošām un apbūvējamām.

Piemērotās tiesību normas:

1. Aizsargjoslu likuma 7. pants.
2. Likuma *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”* 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
3. Teritorijas attīstības plānošanas likuma 1. panta piektā daļa.
4. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 *“Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”* 5., 6., 7. punkts.
5. Ministru kabineta 2008. gada 3. jūnija noteikumi Nr. 406 *“Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika”*.
6. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 *“Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”*.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka

Tematiskais plānojums atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams (Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts, Likuma 2. pielikuma 10. punkta 16. apakšpunkts), citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “a” un “d” apakšpunkts, 2. punkta “a” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts un 4. punkta “b” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Ropažu novada plūdu riska un meliorācijas sistēmu tematiskajam plānojumam.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Daina Dzeguze,
Daina.dzeguze@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Ropažu novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.